

COUNCIL OF EUROPE   CONSEIL DE L'EUROPE

European Treaty Series – No. 185

**KONVENCIJA
O KIBERNETIČKOM KRIMINALU**

Budimpešta, 23.11.2001.g.

Preambula

Države članice Vijeća Evrope i ostale države potpisnice ove Konvencije,

smatrajući da je cilj Vijeća Evrope da ostvari veće jedinstvo među svojim članicama;

uviđajući važnost poticanja saradnje s ostalim državama potpisnicama ove Konvencije;

uvjerenе da je potreba vođenja zajedničke politike suzbijanja kriminala s ciljem zaštite društva od kibernetičkog kriminala od prvenstvene važnosti, i to između ostalog, i putem usvajanja odgovarajućih zakonskih propisa i jačanjem međunarodne saradnje;

svjesne dubokih promjena nastalih digitalizacijom, konvergencijom i kontinuiranom globalizacijom kompjuterskih mreža;

zabrinute zbog rizika od toga da bi kompjuterske mreže i elektronski podaci mogli biti korišteni za počinjenje krivičnih djela, te da bi dokazi vezani za ta djela mogli biti pohranjeni i prenošeni putem tih mreža;

prepoznajući potrebu za saradnjom između država i privatnog sektora u borbi protiv kibernetičkog kriminala, kao i potrebu za zaštitom legitimnih interesa povezanih s korištenjem i razvojem informatičkih tehnologija;

smatrajući da je za uspješnu borbu protiv kibernetičkog kriminala neophodna veća, brza i uhodana međunarodna saradnja u krivičnim stvarima;

uvjerenе da je ova Konvencija nužna radi odvrćanja od postupaka koji narušavaju tajnost, cjelovitost i dostupnost kompjuterskih sistema, mreža i kompjuterskih podataka, kao i za odvrćanje od zloupotrebe tih sistema, mreža i podataka, kroz inkriminiranje takvih postupaka, na način opisan u ovoj Konvenciji, te usvajanje ovlasti dovoljnih za uspješnu borbu protiv takvih krivičnih djela, omogućujući njihovo lakše otkrivanje, istragu i gonjenje, kako na domaćem tako i na međunarodnom planu, i predviđajući modalitete brze i pouzdane međunarodne saradnje;

imajući na umu potrebu da se osigura odgovarajuća ravnoteža između interesa provođenja zakona i poštivanja temeljnih ljudskih prava, ugrađenih u Konvenciju Vijeća Evrope o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1950. godine, u Međunarodni pakt Ujedinjenih nacija o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, kao i u druge važeće međunarodne sporazume o ljudskim pravima koji ponovo potvrđuju pravo svakog čovjeka na vlastito mišljenje bez uplitanja, kao i pravo na slobodu izražavanja, uključujući i slobodu traženja, primanja i davanja informacija i ideja svih vrsta, bez obzira na granice, kao i prava koja se tiču poštivanja privatnosti;

imajući također na umu pravo na zaštitu ličnih podataka, predviđeno naprimjer Konvencijom Vijeća Evrope o zaštiti osoba u pogledu automatske obrade ličnih podataka iz 1981. godine;

uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima djeteta iz 1989. godine i Konvenciju Međunarodne organizacije rada o najgorim oblicima dječjeg rada 1999. godine;

vodeći računa o postojećim konvencijama Vijeća Evrope o saradnji u kazненоj oblasti, kao i drugim sličnim sporazumima zaključenim između država članica Vijeća Evrope i drugih država, i naglašavajući da ova Konvencija ima za cilj da ih dopuni u smislu da učini djelotvornijim krivične istrage i postupke koji se vode povodom krivičnih djela povezanih s kompjuterskim sistemima i podacima, kao i da omogući prikupljanje dokaza o krivičnim djelima u elektronskoj formi;

pozdravljajući nedavni razvoj događaja koji dodatno unaprjeđuje međunarodno razumijevanje i saradnju u borbi protiv kibernetičkog kriminala, a posebno mjere koje su poduzele Ujedinjene nacije, OECD, Evropska unija i G8;

podsjecajući na Preporuku Komiteta ministara br. (85) 10 o praktičnoj provedbi Evropske konvencije o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima u pogledu zamolnica za presretanje telekomunikacija, Preporuku br. R (88) 2 o piratstvu na polju autorskih i srodnih prava, Preporuku br. R (87) 15 o regulisanju korištenja ličnih podataka u oblasti djelatnosti policije, Preporuku br. R (95) 4 o zaštiti ličnih podataka u oblasti telekomunikacijskih usluga, s posebnim naglaskom na telefonske usluge, kao i na Preporuku br. R (89) 9 o kompjuterskom kriminalu koja daje smjernice za zakonodavce pojedinih država u pogledu definiranja određenih kompjuterskih krivičnih djela, te Preporuku br. R (95) 13 o problemima krivičnog procesnog prava vezanim za informatičku tehnologiju;

uzimajući u obzir Rezoluciju br. 1, usvojenu od strane evropskih ministara pravosuđa na njihovoj 21. konferenciji (Prag, 10. i 11. juni 1997.g.), koja preporučuje Komitetu ministara da podrži aktivnosti koje se tiču kibernetičkog kriminala, a koje vodi Evropski komitet za probleme kriminala (European Committee on Crime Problems - CDPC), s ciljem međusobnog približavanja domaćih krivičnopravnih odredaba i omogućavanja korištenja djelotvornih sredstava istraživanja ovih krivičnih djela, kao i Rezoluciju br. 3, usvojenu na 23. konferenciji evropskih ministara pravosuđa (London, 8. i 9. juni 2000.g.), koja potiče strane u pregovorima da nastave s naporima u cilju nalaženja odgovarajućih rješenja koja bi omogućila najvećem mogućem broju država da postanu strane potpisnice Konvencije i koja potvrđuje potrebu za brzim i efikasnim sistemom međunarodne saradnje, koji će na odgovarajući način voditi računa o specifičnim zahtjevima borbe protiv kibernetičkog kriminala;

uzimajući također u obzir i Akcioni plan za traženje zajedničkih odgovora na razvoj novih informatičkih tehnologija zasnovanih na standardima i vrijednostima Vijeća Evrope, kojeg su šefovi država i vlada Vijeća Evrope usvojili prilikom njihovog Drugog samita (Strasbourg, 10. i 11. oktobar 1997.g.);

sporazumijevaju se kako slijedi:

Poglavlje I - Pojmovi

Član 1 - Definicije

U ovoj Konvenciji:

- a) izraz „kompjuterski sistem“ označava svaki uređaj ili grupu međusobno spojenih ili povezanih uređaja, od kojih jedna ili više njih na osnovu programa automatski obrađuju podatke;
- b) izraz „kompjuterski podaci“ označavaju svako iskazivanje činjenica, informacija ili koncepata u obliku prikladnom za obradu u kompjuterskom sistemu, uključujući i program koji može prouzročiti da kompjuterski sistem izvrši određenu funkciju;
- c) izraz „pružalac usluga“ označava:
  - i. svakog javnog ili privatnog subjekta koji korisnicima svojih usluga omogućava komuniciranje pomoću kompjuterskog sistema;
  - ii. svakog drugog subjekta koji obrađuje ili pohranjuje kompjuterske podatke za taj komunikacijski servis ili za njegove korisnike;
- d) izraz „podaci o prometu“ označava sve kompjuterske podatke vezane za komunikaciju putem kompjuterskog sistema, koji su stvoreni pomoću kompjuterskog sistema koji je dio komunikacijskog lanca, i koji pokazuju porijeklo, odredište, put, vrijeme, datum, veličinu i trajanje komunikacije ili vrstu osnovne usluge.

Poglavlje II - Mjere koje treba poduzeti na nivou pojedinih država

Odjeljak 1 - Krivično materijalno pravo

*Dio 1 - Krivična djela protiv tajnosti, cjelovitosti i dostupnosti
kompjuterskih podataka i sistema*

Član 2 - Nezakonit pristup

Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravnog pristupanja cjelini ili dijelu kompjuterskog sistema. Strana može propisati da djelo mora biti počinjeno kršenjem mjera sigurnosti, s namjerom da se pribave kompjuterski podaci ili s bilo kojom drugom nepoštenom namjerom, ili da bude počinjeno u vezi s kompjuterskim sistemom koji je povezan s nekim drugim kompjuterskim sistemom.

Član 3 - Nezakonito presretanje

Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravnog presretanja nejavnih prenosa kompjuterskih podataka prema kompjuterskom sistemu, iz njega ili unutar njega, uključujući i elektromagnetne emisije iz kompjuterskog sistema koji prenosi te kompjuterske podatke, počinjen tehničkim sredstvima. Strana može propisati da djelo mora biti počinjeno s nepoštenom namjerom ili da bude počinjeno u vezi s kompjuterskim sistemom koji je povezan s nekim drugim kompjuterskim sistemom.

Član 4 - Ometanje podataka

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravnog oštećivanja, brisanja, kvarenja, mijenjanja ili činjenja neupotrebljivim kompjuterskih podataka.
2. Strana može zadržati pravo da propiše da ponašanje opisano u stavu 1. ovog člana mora uzrokovati ozbiljnu štetu.

Član 5 – Ometanje rada sistema

Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravnog ometanja rada kompjuterskog sistema, putem unošenja, prenosa, oštećivanja, brisanja, kvarenja, mijenjanja ili činjenja neupotrebljivim kompjuterskih podataka.

Član 6 - Zloupotreba uređaja

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravne:
  - a) proizvodnje, prodaje, nabavke radi korištenja, uvoza, distribucije ili drugih oblika stavljanja na raspolaganje:
    - i. uređaja, uključujući i kompjuterske programe, prvenstveno izrađenih ili prilagođenih kako bi omogućili počinjenje bilo kojeg od djela utvrđenih u Članovima 2 - 5 u gornjem tekstu;
    - ii. lozinke, koda za pristup ili sličnih kompjuterskih podataka koji omogućavaju pristup cjelini ili dijelu kompjuterskog sistema,s namjerom da se koriste za počinjenje bilo kojeg od djela utvrđenih u Članovima 2 - 5 u gornjem tekstu, i
  - b) posjedovanja neke od stvari navedenih u stavovima a.i. ili a.ii. u gornjem tekstu s namjerom da bude korištena za počinjenje bilo kojeg od djela utvrđenih u Članovima 2 - 5. Strana može zakonom propisati da tek posjedovanje određenog broja tih stvari povlači krivičnu odgovornost.
2. Ovaj član se neće tumačiti kao propisivanje krivične odgovornosti u slučajevima kad proizvodnja, prodaja, nabavka radi korištenja, uvoz, distribucija ili drugi oblici stavljanja na raspolaganje ili posjedovanje navedeni u stavu 1. ovog člana nemaju za cilj počinjenje djela utvrđenog u skladu sa Članovima 2. do 5. ove Konvencije, kao naprimjer u slučaju ovlaštenog ispitivanja ili zaštite kompjuterskog sistema.
3. Svaka strana može zadržati pravo da ne primijeni stav 1. ovog člana, pod uslovom da se ta rezerva ne odnosi na prodaju, distribuciju ili druge oblike stavljanja na raspolaganje stvari navedenih u stavu 1. a.ii. ovog člana.

Dio 2 – Kompjuterska krivična djela

Član 7 - Kompjutersko krivotvorenje

Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravnog unošenja, mijenjanja, brisanja ili činjenja neupotrebljivim kompjuterskih podataka, koje za posljedicu ima nevjerodostojne podatke, u namjeri da se oni u pravne svrhe smatraju vjerodostojnim ili da se po njima postupa kao da su takvi, i to bez obzira na to da li su ovi podaci smjesta čitljivi i razumljivi. Strana može propisati da krivičnu odgovornost tek povlači namjera prevare ili slična nepoštena namjera.

Član 8 - Kompjuterska prevara

Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravnog uzrokovanja štete na tuđoj imovini putem:

- a) unošenja, mijenjanja, brisanja ili činjenja neupotrebljivim kompjuterskih podataka,
- b) svakog ometanja funkcioniranja kompjuterskog sistema,

s nepoštenom ili namjerom prevare, kako bi se bespravno ostvarila ekonomska korist za sebe ili za drugoga.

Dio 3 - Djela u vezi sa sadržajem

Član 9 - Djela koja se odnose na dječju pornografiju

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin bespravne:
  - a) proizvodnje dječje pornografije u svrhu njene distribucije putem kompjuterskog sistema;
  - b) nuđenja ili stavljanja na raspolaganje dječje pornografije putem kompjuterskog sistema;
  - c) distribuiranja ili prenosa dječje pornografije putem kompjuterskog sistema;
  - d) pribavljanja za sebe ili drugog dječje pornografije putem kompjuterskog sistema;
  - e) posjedovanja dječje pornografije u kompjuterskom sistemu ili na mediju za pohranjivanje kompjuterskih podataka.
2. U smislu gornjeg stava 1., izraz „dječja pornografija“ obuhvata pornografski materijal koji vizuelno prikazuje:
  - a) maloljetnika koji učestvuje u seksualno eksplicitnom ponašanju;
  - b) osobu koja izgleda kao maloljetnik koji učestvuje u seksualno eksplicitnom ponašanju;
  - c) stvarne slike koje prikazuju maloljetnika koji učestvuje u seksualno eksplicitnom ponašanju.
3. U smislu gornjeg stava 2., izraz „maloljetnik“ uključuje sve osobe mlađe od 18 godina. Međutim, strana može utvrditi nižu starosnu granicu, koja ne može biti ispod 16 godina starosti.
4. Svaka strana može zadržati pravo da ne primjenjuje, u cjelini ili djelomično, stavove 1.d) i 1.e), te 2.b) i 2.c).

Dio 4 - Djela u vezi kršenja autorskih i srodnih prava

Član 10 - Djela u vezi kršenja autorskih i srodnih prava

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcioniralo kršenje autorskih prava, kako je ono definirano pravom te strane, u skladu s obavezama koje je ta strana preuzela Pariškim aktom od 24. jula 1971. godine, kojim je revidirana Bernska konvencija o zaštiti književnih i umjetničkih djela, Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva i Ugovorom o autorskom pravu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO), izuzimajući sva moralna prava priznata tim konvencijama, i to kada su ta djela počinjena s namjerom, u komercijalnim razmjerama ili pomoću kompjuterskog sistema.

2. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcioniralo kršenje srodnih prava, kako su ona definirana pravom te strane, u skladu s obavezama koje je ta strana preuzela Međunarodnom konvencijom o zaštiti umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i radiodifuznih organizacija (Rimska konvencija), Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva i Ugovorom izvedbama i fonogramima, Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO), izuzimajući sva moralna prava priznata tim konvencijama, i to kada su ta djela počinjena s namjerom, u komercijalnim razmjerama ili pomoću kompjuterskog sistema.
3. Strana može zadržati pravo da u ograničenim okolnostima ne propiše krivičnu odgovornost prema stavovima 1. i 2. ovog člana, pod uslovom da su na raspolaganju druga djelotvorna sredstva i da takva rezerva ne derogira međunarodne obaveze te strane utvrđene međunarodnim dokumentima navedenim u stavovima 1. i 2. ovog člana.

Dio 5 - Sporedna odgovornost i sankcije

Član 11 - Pokušaj i pomaganje ili poticanje

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin pomaganja ili poticanja na počinjenje bilo kojeg od djela utvrđenih prema članovima 2. do 10. ove Konvencije, s namjerom da to djelo bude počinjeno.
2. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se u njenom domaćem pravu krivičnopravno sankcionirao namjerni čin pokušaja počinjenja bilo kojeg od djela utvrđenih prema članovima 3. do 5., 7., 8., te 9.(1)a i 9.(1)c ove Konvencije.
3. Svaka strana može zadržati pravo da ne primjenjuje, u cjelini ili djelimično, stav 2. ovoga člana.

Član 12 - Odgovornost pravnih lica

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se osiguralo da pravna lica mogu biti pozvana na odgovornost za krivična djela utvrđena prema ovoj Konvenciji, kada ih je u njihovu korist počinilo neko fizičko lice, postupajući bilo samostalno ili kao dio tijela pravnog lica koje ima rukovodeći položaj u okviru tog pravnog lica, na osnovu:
  - a) ovlaštenja za zastupanje pravnog lica;
  - b) ovlaštenja za donošenje odluka u ime pravnog lica;
  - c) ovlaštenja za rukovođenje u okviru pravnog lica.
2. Osim slučajeva već predviđenih u stavu 1. ovog člana, svaka strana će poduzeti mjere potrebne kako bi se osiguralo da se pravno lice može pozvati na odgovornost kada, zbog izostanka nadzora ili kontrole od strane fizičkog lica iz stava 1., fizičkom licu koje postupa po ovlaštenju i u korist pravnog lica bude omogućeno da poćini krivično djelo utvrđeno prema ovoj Konvenciji.
3. U skladu s pravnim principima strane, odgovornost pravnog lica može biti krivična, građanska ili upravna.

4. Ta odgovornost neće uticati na krivičnu odgovornost fizičkih lica koja su počinile djelo.

Član 13 - Sankcije i mjere

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se osiguralo da krivična djela utvrđena prema članovima 2. – 11. budu kažnjiva djelotvornim, srazmjernim i odgovarajućim sankcijama, koje uključuju i lišavanje slobode.

2. Svaka strana će se pobrinuti da pravna lica koja su utvrđena odgovornim prema članu 12. budu podvrgnuta djelotvornim, srazmjernim i odvraćajućim krivičnim ili nekrivičnim sankcijama ili mjerama, uključujući i novčane kazne.

Odjeljak 2 - Procesno pravo

Dio 1 - Opće odredbe

Član 14 – Predmet procesnih odredaba

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se uspostavila ovlaštenja i postupci predviđeni u ovom odjeljku u svrhu provođenja specifičnih krivičnih istraga i postupaka.

2. Osim ako u članu 21. nije izričito utvrđeno drugačije, svaka strana će ovlaštenja i postupke navedene u stavu 1. ovog člana primjenjivati na:

- a) krivična djela utvrđena prema članovima 2. – 11. ove Konvencije;
- b) druga krivična djela počinjena pomoću kompjuterskog sistema, i
- c) prikupljanje dokaza o krivičnom djelu u elektronskom obliku.

3. a) Svaka strana može zadržati pravo da mjere navedene u članu 20. primjenjuje samo na djela ili kategorije djela navedene u rezervi, pod uslovom da raspon tih djela ili kategorija djela ne bude uži od raspona djela na koja se primjenjuju mjere navedene u članu 21. Svaka strana će razmotriti ograničavanje te rezerve kako bi se omogućila najšira primjena mjere navedene u članu 20.;

b) Kada strana, zbog ograničenja u svojim važećim zakonskim propisima u vrijeme usvajanja ove Konvencije, nije u mogućnosti da primijeni mjere navedene u članovima 20. i 21. na komunikacije koje se prenose unutar kompjuterskog sistema davaoca usluge, pri čemu:

- i se kompjuterskim sistemom upravlja u korist zatvorene grupe korisnika i
- ii kompjuterski sistem ne koristi javne komunikacijske mreže i nije spojen s drugim kompjuterskim sistemom, bilo javnim ili privatnim,

ta strana može zadržati pravo da ne primjenjuje te mjere na takve komunikacije. Svaka strana će razmotriti ograničavanje te rezerve kako bi se omogućila najšira primjena mjera navedenih u članovima 20. i 21.

Član 15 - Uslovi i zaštitne mjere

1. Svaka strana će se pobrinuti da uspostava, provedba i primjena ovlaštenja i postupaka predviđenih u ovom odjeljku bude u skladu s uslovima i zaštitnim mjerama predviđenim njenim domaćim pravom, koje će osigurati odgovarajuću zaštitu ljudskih prava i sloboda, uključujući i prava koja proizlaze iz obaveza koje je ta strana preuzela prema Konvenciji Vijeća Evrope o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1950. godine, Međunarodnom paktu Ujedinjenih nacija o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, kao i drugim primjenjivim međunarodnim sporazumima o ljudskim pravima, te u sebi sadržavati i princip proporcionalnosti.

2. Ti uslovi i zaštitne mjere će, na odgovarajući način s obzirom na prirodu konkretnog ovlaštenja ili postupka, između ostalog, uključivati sudski ili drugi nezavisni nadzor, osnove koje opravdavaju primjenu tog ovlaštenja ili postupka i ograničenje njegovog obima i trajanja.

3. U mjeri u kojoj je to u skladu s javnim interesom, a naročito interesom dobre provedbe prava, svaka strana će razmotriti učinak koji ovlaštenja i postupci iz ovog odjeljka imaju na prava, odgovornosti i legitimne interese trećih strana.

Dio 2 - Hitna zaštita pohranjenih kompjuterskih podataka

Član 16 - Hitna zaštita pohranjenih kompjuterskih podataka

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi njeni nadležni organi mogli naložiti, ili na drugi način postići, hitnu zaštitu određenih kompjuterskih podataka, uključujući i podatke o prometu, koji su pohranjeni pomoću kompjuterskog sistema, a naročito onda kada postoje razlozi da se smatra da su ti kompjuterski podaci naročito podložni gubitku ili mijenjanju.

2. Kada strana provodi zaštitu iz stava 1. ovog člana izdavanjem naloga nekoj osobi da zaštiti određene pohranjene kompjuterske podatke koji se nalaze u njenom posjedu ili pod njenim nadzorom, ta strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne da se ta osoba obaveže da će te kompjuterske podatke zaštititi i sačuvati njihovu cjelovitost u periodu koliko je to potrebno, a najviše 90 dana, kako bi se nadležnim organima omogućilo da traže njihovo otkrivanje. Strana može predvidjeti mogućnost kasnijeg obnavljanja takvog naloga.

3. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se obavezao skrbnik ili druga osoba koja treba čuvati kompjuterske podatke da drži u tajnosti poduzimanje takvih postupaka tokom vremenskog perioda koji je predviđen domaćim pravom strane.

4. Ovlaštenja i postupci navedeni u ovom članu bit će u skladu sa članovima 14. i 15.

Član 17 – Hitna zaštita i djelimično otkrivanje podataka o prometu

1. Svaka strana će, u pogledu podataka o prometu koje je potrebno zaštititi prema članu 16., usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se osiguralo:

a) da takva hitna zaštita podataka o prometu bude moguća bez obzira da li je u prenos te komunikacije bio uključen jedan ili više pružalaca usluga;

b) hitno otkrivanje nadležnom organu strane ili osobi koju taj organ odredi, dovoljne količine podataka o prometu kako bi se mogli identificirati pružaoci usluga i put kojim je komunikacija prenesena.

2. Ovlaštenja i postupci navedeni u ovom članu bit će u skladu sa članovima 14. i 15.

Dio 3 - Nalog za dostavu podataka

Član 18 -Nalog za dostavu podataka

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere su potrebne kako bi njeni nadležni organi bili ovlaštena da nalože:

- a) osobi koja se nalazi na njenoj teritoriji da dostavi određene kompjuterske podatke, koji su u posjedu ili pod nadzorom te osobe i koji su pohranjeni u kompjuterskom sistemu ili na mediju za pohranjivanje kompjuterskih podataka; i

- b) pružaocu usluga koji nudi svoje usluge na teritoriji strane da dostavi podatke o pretplatnicima koji se odnose na te usluge, a koje ima u posjedu ili pod nadzorom;

2. Ovlaštenja i postupci navedeni u ovom članu bit će u skladu sa članovima 14 i 15.

3. U smislu ovog člana, izraz „podaci o pretplatnicima“ označava sve informacije u obliku kompjuterskih podataka ili u bilo kojem drugom obliku, koje ima pružalac usluga, a koje se tiču pretplatnika na njegove usluge, osim podataka o prometu ili sadržaju, putem kojih se može utvrditi:

- a) vrsta komunikacijske usluge koja je korištena, tehničke mjere koje su poduzete i period pružanja usluge;

- b) identitet, poštanska ili geografska adresa i broj telefona pretplatnika, kao i svaki drugi pristupni broj, te podaci u vezi fakturisanja i plaćanja, koji su raspoloživi na osnovu ugovora ili sporazuma o pružanju usluga;

- c) sve druge informacije o mjestu gdje je komunikacijska oprema instalirana, koje su raspoloživa na osnovu ugovora ili sporazuma o pružanju usluga.

Dio 4 - Pretresanje i oduzimanje pohranjenih kompjuterskih podataka

Član 19 -Pretresanje i oduzimanje pohranjenih kompjuterskih podataka

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi njeni nadležni organi bili ovlašteni da izvrše pretresanje ili na sličan način imali pristup:

- a) kompjuterskom sistemu ili njegovom dijelu, kao i kompjuterskim podacima koji su u njemu pohranjeni i

- b) mediju za pohranjivanje kompjuterskih podataka u kojem kompjuterski podaci mogu biti pohranjeni na njenoj teritoriji.

2. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se osiguralo da, u slučajevima kada njeni organi pretresaju ili na sličan način pristupaju određenom kompjuterskom sistemu ili njegovom dijelu, u skladu sa stavom 1.a), a imaju razloga da smatraju da su traženi podaci pohranjeni u drugom kompjuterskom sistemu ili njegovom dijelu na njenoj teritoriji, i da se tim podacima može zakonito pristupiti iz prvog sistema ili su njemu dostupni, navedeni organi budu u mogućnosti da hitno prošire pretresanje ili slično pristupanje i tom drugom sistemu.

3. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi ovlastila svoje nadležne organe da oduzmu ili na sličan način osiguraju kompjuterske podatke kojima je pristupljeno u skladu s odredbama stavova 1. ili 2. Te mjere će uključivati davanje ovlaštenja organima da:

- a) oduzmu ili na sličan način osiguraju kompjuterski sistem, njegov dio ili medij za pohranjivanje kompjuterskih podataka;
- b) izrade i zadrže kopiju tih kompjuterskih podataka;
- c) održe cjelovitost relevantnih pohranjenih kompjuterskih podataka i
- d) učine nedostupnim ili uklone te kompjuterske podatke iz kompjuterskog sistema u koji je ostvaren pristup.

4. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi ovlastila svoje nadležne organe da naredi svakoj osobi koja ima saznanja o funkcioniranju kompjuterskog sistema ili o mjerama koje su primijenjene radi zaštite kompjuterskih podataka u njemu da pruži informacije koje su razumno potrebne kako bi se omogućilo poduzimanje mjera navedenih u stavovima 1. i 2.

5. Ovlaštenja i postupci navedeni u ovom članu bit će u skladu sa članovima 14. i 15.

Dio 5 - Prikupljanje kompjuterskih podataka u stvarnom vremenu

Član 20 - Prikupljanje podataka o prometu u stvarnom vremenu

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi ovlastila svoje nadležne organe da:

- a) prikupljaju ili snimaju primjenom tehničkih sredstava na njenoj teritoriji;
- b) primoraju pružaoca usluga, u okviru njegovih postojećih tehničkih mogućnosti, da:
  - i. prikupi ili snimi primjenom tehničkih sredstava na teritoriji te strane, ili
  - ii. sarađuje i pomogne nadležnim organima da prikupe i snime

podatke o prometu, u stvarnom vremenu, u vezi s određenim komunikacijama na svojoj teritoriji prenesenim pomoću kompjuterskog sistema.

2. Kada strana, zbog uspostavljenih principa svog domaćeg pravnog sistema, ne može usvojiti mjere navedene u stavu 1. a), ona može umjesto toga usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se osiguralo prikupljanje ili snimanje u stvarnom vremenu podataka o prometu vezanih za određene komunikacije na njenoj teritoriji primjenom tehničkih sredstava na toj teritoriji.

3. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se obvezao pružalac usluga da čuva u tajnosti činjenicu da je iskorišteno neko od ovlaštenja predviđenih ovim članom, kao i sve informacije o tome.

4. Ovlaštenja i postupci navedeni u ovom članu bit će u skladu sa članovima 14. i 15.

Član 21 - Presretanje podataka koji se odnose na sadržaj

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi u odnosu na niz teških djela utvrđenih domaćim pravom, ovlastila svoje nadležne organe da:

- a) prikupe ili snime primjenom tehničkih sredstava na svojoj teritoriji;
- b) primoraju pružaoca usluga, u okviru njegovih postojećih tehničkih mogućnosti, da:
  - i) prikupi ili snimi primjenom tehničkih sredstava na teritoriji te strane, ili
  - ii) sarađuje i pomogne nadležnim organima da prikupe ili snime

podatke koji se odnose na sadržaj, u stvarnom vremenu, u vezi s određenim komunikacijama na svojoj teritoriji prenesenim pomoću kompjuterskog sistema.

2. Kada strana, zbog uspostavljenih principa svog domaćeg pravnog sistema, ne može usvojiti mjere navedene u stavu 1. a), ona može umjesto toga usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se osiguralo prikupljanje ili snimanje u stvarnom vremenu podataka koji se odnose na sadržaj vezanih za određene komunikacije na njenoj teritoriji primjenom tehničkih sredstava na toj teritoriji.

3. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se obvezao pružalac usluga da čuva u tajnosti činjenicu da je iskorišteno neko od ovlaštenja predviđenih ovim članom, kao i sve informacije o tome.

4. Ovlaštenja i postupci navedeni u ovom članu bit će u skladu sa članovima 14. i 15.

Odjeljak 3 – Sudska nadležnost

Član 22 - Sudska nadležnost

1. Svaka strana će usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi se utvrdila sudska nadležnost za sva djela utvrđena u članovima 2. – 11. ove Konvencije, kada je djelo počinjeno:

- a) na njenoj teritoriji; ili
- b) na brodu koji plovi pod zastavom te strane; ili
- c) u avionu registriranom prema zakonima te strane; ili
- d) od strane njenog državljanina, ako je djelo kažnjivo po krivičnom pravu mjesta gdje je počinjeno ili ako je djelo počinjeno izvan teritorijalne nadležnosti bilo koje države.

2. Svaka strana može zadržati pravo da ne primjenjuje ili da primjenjuje samo u posebnim slučajevima ili uslovima pravila o sudskoj nadležnosti utvrđena u stavovima 1.b – 1.d ovog člana ili nekog njihovog dijela.

3. Svaka strana će usvojiti mjere potrebne kako bi uspostavila sudsku nadležnost za djela navedena u članu 24., stav 1. ove Konvencije, i to u slučajevima kada je navodni počinitelj prisutan na njenoj teritoriji, a strana ga po zahtjevu za izručenjem ne izručuje drugoj strani isključivo na osnovu njegovog državljanstva.

4. Ova Konvencija ne isključuje nikakvu krivičnopravnu nadležnost koju strana izvrši u skladu sa svojim domaćim pravom.

5. Kada više strana tvrdi da ima sudsku nadležnost za navodno djelo utvrđeno prema ovoj Konvenciji, tada će se strane, kada je to uputno, posavjetovati s ciljem utvrđivanja najprikladnije sudske nadležnosti za krivično gonjenje.

Poglavlje III - Međunarodna saradnja

Odjeljak 1 – Opći principi

Dio 1 – Opći principi vezani za međunarodnu saradnju

Član 23 – Opći principi vezani za međunarodnu saradnju

Strane će jedna s drugom saradivati u najširem mogućem obimu u skladu s odredbama ovog poglavlja, primjenjujući relevantne međunarodne instrumente međunarodne saradnje u krivičnim stvarima, sporazume sklopljene na osnovu jedinstvenog ili recipročnog zakonodavstva i domaćeg prava, u svrhu provođenja istraga ili postupaka povodom krivičnih djela vezanih za kompjuterske sisteme i podatke ili u svrhu prikupljanja dokaza o krivičnom djelu u elektronskom obliku.

Dio 2 - Principi koji se odnose na ekstradiciju

Član 24 - Ekstradicija

1. a) Ovaj član se primjenjuje na izručenje između strana za krivična djela utvrđena prema članovima 2. – 11. ove Konvencije, pod uslovom da su po zakonima obiju strana ta djela kažnjiva lišavanjem slobode na maksimalni period od najmanje jedne godine ili težom kaznom.

b) Kada su u primjeni između dviju ili više strana sporazum sklopljen na osnovu jedinstvenog ili recipročnog zakonodavstva ili ugovor o ekstradiciji, uključujući i Evropsku konvenciju o ekstradiciji (ETS br. 24), koji predviđaju različite minimalne kazne, bit će primijenjena minimalna kazna predviđena tim sporazumom ili ugovorom.

2. Krivična djela opisana u stavu 1. ovog člana smatrat će se uključenim u bilo koji ugovor o ekstradiciji koji postoji među stranama kao krivična djela koja podliježu ekstradiciji. Strane se obavezuju da će u sve ugovore o ekstradiciji koji budu zaključeni između strana uključiti ta djela među djela koja podliježu ekstradiciji.

3. Ako strana koja ekstradiciju uslovljava postojanjem međunarodnog ugovora primi zahtjev za ekstradiciju od druge strane s kojom nema ugovor o ekstradiciji, ona ovu Konvenciju može smatrati pravnim osnovom za ekstradiciju u pogledu bilo kojeg od krivičnih djela navedenih u stavu 1. ovog člana.

4. Strane koje ne uslovljavaju ekstradiciju postojanjem ugovora, će priznati krivična djela navedena u stavu 1. ovog člana kao djela koja podliježu ekstradiciji među njima.

5. Ekstradicija podliježe uslovima predviđenim pravom zamoljene strane ili važećim ugovorima o ekstradiciji, uključujući i razloge zbog kojih zamoljena strana može odbiti ekstradiciju.

6. Ako je ekstradicija zbog krivičnog djela navedenog u stavu 1. ovog člana odbijena isključivo na osnovu državljanstva tražene osobe ili zato što se zamoljena strana smatra da ona ima sudsku nadležnost za to djelo, zamoljena strana će, na zahtjev strane moliteljice, dostaviti taj slučaj svojim nadležnim organima u svrhu gonjenja, te će stranu moliteljicu pravovremeno obavijestiti o konačnom ishodu. Ti organi će donijeti svoju

odluku i provesti svoju istragu i postupak na isti način kao i u slučaju svakog drugog djela uporedive prirode po pravu te strane.

7. a) Svaka strana će u vrijeme potpisivanja ili polaganja svog ratifikacijskog instrumenta, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja dostaviti Generalnom sekretaru Vijeća Evrope nazive i adrese svakog organa vlasti odgovornog za slanje ili primanje zahtjeva za ekstradiciju ili za zadržavanje u pritvoru u slučaju nepostojanja međunarodnog ugovora.

b) Generalni sekretar Vijeća Evrope uspostaviti će i održavati ažurnim registar organa vlasti koje su strane odredile na ovaj način. Svaka strana će se pobrinuti da pojedinosti upisane u registar budu u svakom trenutku tačne.

Dio 3 – Opći principi koji se odnose na uzajamnu pomoć

Član 25 – Opći principi koji se odnose na uzajamnu pomoć

1. Strane će jedna drugoj pružiti uzajamnu pomoć u najširem mogućem obimu u svrhu provođenja istraga ili postupaka povodom krivičnih djela vezanih za kompjuterske sisteme i podatke, ili u svrhu prikupljanja dokaza o krivičnom djelu u elektronskom obliku.

2. Svaka strana će također usvojiti zakonske i druge mjere potrebne kako bi izvršila obaveze utvrđene u članovima 27. - 35.

3. Svaka strana može, u hitnim okolnostima, slati zahtjeve za uzajamnom pomoći ili komunikacije u vezi s tim putem hitnih sredstava komuniciranja, kao što su telefaks ili elektronska pošta, u mjeri u kojoj ta sredstva komuniciranja osiguravaju odgovarajući nivo sigurnosti i vjerodostojnosti (uključujući i šifriranje u slučaju potrebe), te uz kasniju formalnu potvrdu ukoliko to zahtijeva zamoljena strana. Zamoljena strana će prihvatiti i odgovoriti na zahtjev poslat putem bilo kojeg od tih hitnih sredstava komuniciranja.

4. Osim ako članovima ovog poglavlja nije izričito utvrđeno drugačije, uzajamna pomoć podliježe uslovima utvrđenim domaćim pravom zamoljene strane ili važećim ugovorima o uzajamnoj pomoći, uključujući i razloge na osnovu kojih zamoljena strana može odbiti saradnju. Zamoljena strana neće iskoristiti pravo na odbijanje uzajamne pomoći u pogledu djela navedenih u članovima 2. - 11. isključivo na osnovu toga što se zahtjev odnosi na djelo koje zamoljena strana smatra fiskalnim djelom.

5. Kada je zamoljenoj strani u skladu s odredbama ovog poglavlja dopušteno da uslovljava pružanje uzajamne pomoći postojanjem dvostruke inkriminiranosti, taj uslov će se smatrati ispunjenim, ako se ponašanje iz kojeg proizlazi to djelo u pogledu kojeg se traži pomoć smatra krivičnim djelom prema njenim zakonima, bez obzira na to da li njeno pravo to djelo stavlja u istu kategoriju djela ili ga naziva istom terminologijom.

Član 26 - Spontane informacije

1. Strana može, u granicama svog domaćeg prava i bez prethodnog zahtjeva, proslijediti drugoj strani informacije dobivene u okviru svojih vlastitih istraga, kada smatra da bi otkrivanje tih informacija moglo pomoći toj drugoj strani pri pokretanju ili vođenju istraga ili postupaka povodom krivičnih djela utvrđenih prema ovoj Konvenciji, ili dovesti do zahtjeva te strane za saradnjom u skladu s odredbama ovog poglavlja.

2. Prije davanja tih informacija, strana koja ih pruža može tražiti da one ostanu povjerljive ili da budu korištene samo pod određenim uslovima. Ako strana koja prima informacije ne može udovoljiti takvom zahtjevu, ona će o tome obavijestiti drugu stranu,

koja će nakon toga odlučiti da li će uprkos tome pružiti te informacije. Ako strana koja prima informacije prihvati informacije pod određenim uslovima, ona će biti obavezna da ih poštuje.

Dio 4 - Postupci koji se odnose na zahtjeve za uzajamnom pomoći u slučaju nepostojanja primjenjivih međunarodnih ugovora

Član 27 -Postupci koje se odnose na zahtjeve za uzajamnom pomoći u slučaju nepostojanja primjenjivih međunarodnih ugovora

1. U slučaju kada između strane moliteljice i zamoljene strane nije na snazi nikakav ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jedinstvenog ili recipročnog zakonodavstva, primjenjivat će se odredbe stavova 2. – 9- ovog člana. Kada takav međunarodni ugovor, sporazum ili propis postoji, odredbe ovog člana se neće primjenjivati osim ako umjesto toga strane ne dogovore primjenu neke ili svih niže navedenih odredaba ovog člana.

2. a) Svaka strana će odrediti jedan ili više centralnih organa nadležnih za slanje i odgovaranje na zahtjeve za uzajamnom pomoći, za izvršavanje tih zahtjeva ili njihovo prosljeđivanje organima nadležnim za njihovo izvršavanje;

b) Centralni organi će direktno komunicirati jedan s drugim;

c) Svaka strana će u vrijeme potpisivanja ili polaganja svog ratifikacijskog instrumenta, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja dostaviti Generalnom sekretaru Vijeća Evrope nazive i adrese organa vlasti koje je odredila za postupanje po odredbama ovog stava;

d) Generalni sekretar Vijeća Evrope uspostaviti će i održavati ažurnim registar organa vlasti koje su strane odredile na ovaj način. Svaka strana će se pobrinuti da pojedinosti upisane u registar budu u svakom trenutku tačne.

3. Zahtjevi za uzajamnom pomoći prema ovom članu bit će izvršeni u skladu s postupcima koje odredi strana moliteljica, osim ako to nije nespojivo s pravom zamoljene strane.

4. Pored razloga za odbijanje utvrđenih u članu 25., stav 4., zamoljena strana može odbiti da pruži pomoć:

a) Ako se zahtjev odnosi na djelo koje zamoljena strana smatra političkim djelom ili djelom povezanim s političkim djelom; ili

b) Ako smatra da bi izvršenje zahtjeva moglo ugroziti njen suverenitet, sigurnost, javni poredak ili druge bitne interese.

5. Zamoljena strana može odgoditi postupanje po zahtjevu ako bi to postupanje ugrozilo istrage ili postupke koje vode njeni organi vlasti.

6. Prije odbijanja ili odgađanja pružanja pomoći, zamoljena strana će, ako je to prikladno i nakon savjetovanja sa stranom moliteljicom, razmotriti može li zahtjevu biti udovoljeno djelimično ili pod onim uslovima koje ona smatra potrebnim.

7. Zamoljena strana će smjesta obavijestiti stranu moliteljicu o ishodu izvršenja zahtjeva za pružanjem pomoći. Ako je zahtjev odbijen ili odgođen, bit će dati razlozi. Zamoljena strana će također obavijestiti stranu moliteljicu o svim razlozima koji čine nemogućim izvršenje zahtjeva ili će ga vjerovatno znatno odgoditi.

8. Strana moliteljica može zahtijevati od zamoljene strane da zadrži u tajnosti činjenicu o tome da je prema odredbama ovog poglavlja podnesen zahtjev, kao i njegov sadržaj, osim u mjeri potrebnoj za izvršenje tog zahtjeva. Ako zamoljena strana ne može udovoljiti tom zahtjevu za tajnošću, o tome će smjesta obavijestiti stranu moliteljicu, koja će tada odlučiti treba li uprkos tome zahtjev biti izvršen.

9. a) U slučaju hitnosti, pravosudni organi strane moliteljice mogu slati zahtjeve za uzajamnom pomoći i komunikacije u vezi s njima direktno odgovarajućim organima zamoljene strane. U svakom takvom slučaju, jedan primjerak će istovremeno biti poslat i centralnom organu zamoljene strane putem centralnog organa strane moliteljice.

b) Svaki zahtjev ili komunikacija prema ovom stavu mogu biti upućeni putem Međunarodne organizacije kriminalističke policije (International Criminal Police Organisation – Interpol).

c) Kada je zahtjev upućen u skladu s tačkom a) ovog stava, a organ nije nadležan za postupanje po zahtjevu, on će zahtjev uputiti nadležnom državnom organu i o tome direktno obavijestiti stranu moliteljicu.

d) Nadležni organ strane moliteljice može zahtjeve ili komunikacije upućene prema ovom stavu koji ne uključuju prisilne mjere dostaviti direktno nadležnim organima zamoljene strane.

e) Svaka strana može, u vrijeme potpisivanja ili polaganja svog ratifikacijskog instrumenta, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, obavijestiti Generalnog sekretara Vijeća Evrope o tome da, iz razloga efikasnosti, zahtjeve upućene prema ovom stavu treba uputiti njenom centralnom organu.

Član 28 - Tajnost i ograničenje korištenja

1. U slučaju kada između strane moliteljice i zamoljene strane nije na snazi nikakav ugovor ili sporazum o uzajamnoj pomoći na osnovu jedinstvenog ili recipročnog zakonodavstva, primjenjivat će se odredbe ovog člana. Kada takav međunarodni ugovor, sporazum ili propis postoji, odredbe ovog člana se neće primjenjivati osim ako umjesto toga strane ne dogovore primjenu neke ili svih niže navedenih odredaba ovog člana.

2. Zamoljena strana može u odgovoru na zahtjev usloviti dostavljanje informacija ili materijala time da oni:

a) budu držani u tajnosti, ako zahtjevu za uzajamnom pomoći nije moglo biti udovoljeno zbog nepostojanja tog uslova; ili

b) ne budu korišteni za neke druge istrage ili postupke osim onih navedenih u zahtjevu.

3. Ako strana moliteljica ne može udovoljiti uslovu navedenom u stavu 2., ona će o tome smjesta obavijestiti drugu stranu, koja će tada odlučiti hoće li uprkos tome dati te informacije. Ako strana moliteljica prihvati ovaj uslov, ona će biti obavezna da ga poštuje.

4. Svaka strana koja dostavlja informacije ili materijal pod uslovom navedenim u stavu 2. može tražiti od druge strane da joj, u vezi s tim uslovom, objasni na koji način će koristiti te informacije ili materijal.

Odjeljak 2 - Posebne odredbe

Član 29 – Hitna zaštita pohranjenih kompjuterskih podataka

1. Jedna strana može od druge strane zahtijevati da naloži ili da na drugi način osigura hitnu zaštitu podataka pohranjenih pomoću kompjuterskog sistema koji se nalazi na teritoriji te druge strane, a u pogledu kojih strana moliteljica namjerava podnijeti zahtjev za uzajamnom pomoći s ciljem pretresanja ili sličnog načina pristupa, oduzimanja ili sličnog osiguranja ili otkrivanja podataka.
2. U zahtjevu za zaštitom sačinjenom prema stavu 1. bit će navedeno slijedeće:
  - a) organ vlasti koje zahtijeva zaštitu;
  - b) djelo koje je predmet krivične istrage ili postupka, kao i kratki sažetak s tim povezanih činjenica;
  - c) pohranjeni kompjuterski podaci koje treba zaštititi i njihova povezanost s djelom;
  - d) sve raspoložive informacije za identifikaciju skrbnika pohranjenih kompjuterskih podataka ili mjesto gdje se kompjuterski sistem nalazi;
  - e) nužnost zaštite; i
  - f) činjenica da strana namjerava podnijeti zahtjev za uzajamnom pomoći s ciljem pretresanja ili sličnog načina pristupa, oduzimanja ili sličnog osiguranja, ili otkrivanja pohranjenih kompjuterskih podataka.
3. Nakon što primi zahtjev od druge strane, zamoljena strana će poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi hitno zaštitila naznačene podatke u skladu sa svojim domaćim pravom. U svrhu odgovaranja na zahtjev, dvostruka inkriminiranost neće se zahtijevati kao uslov za provođenje te zaštite.
4. Strana koja zahtijeva dvostruku inkriminiranost kao uslov za odgovor na zahtjev za uzajamnom pomoći s ciljem pretresanja ili sličnog načina pristupa, oduzimanja ili sličnog osiguranja, ili otkrivanja pohranjenih kompjuterskih podataka može u pogledu ostalih djela osim onih utvrđenih u skladu sa članovima 2. - 11. ove Konvencije, zadržati pravo da odbije zahtjev za zaštitom prema ovom članu u slučajevima kada ima razloga da vjeruje da u trenutku otkrivanja uslov dvostruke inkriminiranosti neće moći biti ispunjen.
5. Pored toga, zahtjev za zaštitom može biti odbijen jedino ako:
  - a) se zahtjev odnosi na djelo koje zamoljena strana smatra političkim djelom ili djelom povezanim s političkim djelom; ili
  - b) zamoljena strana smatra da bi izvršenje zahtjeva moglo ugroziti njen suverenitet, sigurnost, javni poredak ili druge bitne interese.
6. Kada zamoljena strana smatra da zaštita neće osigurati buduću raspoloživost podataka ili da će ugroziti tajnost ili na drugi način ugroziti istragu strane moliteljice, ona će o tome smjesta obavijestiti stranu moliteljicu, koja će nakon toga odlučiti da li će uprkos tome izvršiti zahtjev.
7. Svaka zaštita izvršena kao odgovor na zahtjev naveden u stavu 1. trajat će najmanje 60 dana kako bi se strani moliteljici omogućilo da podnese zahtjev s ciljem

pretresanja ili sličnog načina pristupa, oduzimanja ili sličnog osiguranja, ili otkrivanja podataka. Nakon prijema takvog zahtjeva, nastaviti će se sa zaštitom podataka do donošenja odluke o tom zahtjevu.

Član 30 – Hitno otkrivanje zaštićenih podataka o prometu

1. Kada tokom izvršavanja zahtjeva za zaštitom podataka o prometu koji se odnose na određenu komunikaciju, podnesenog prema članu 29., zamoljena strana otkrije da je pružalac usluga u nekoj drugoj državi učestvovao u prenošenju te komunikacije, zamoljena strana će hitno otkriti strani moliteljici onu količinu podataka o prometu koja je dovoljna kako bi se identificirao taj pružalac usluga i put kojim je komunikacija prenesena.

2. Otkrivanje podataka o prometu prema stavu 1. može biti uskraćeno jedino ako:

a) se zahtjev odnosi na djelo koje zamoljena strana smatra političkim djelom ili djelom povezanim s političkim djelom; ili

b) zamoljena strana smatra da bi izvršenje zahtjeva moglo ugroziti njen suverenitet, sigurnost, javni poredak ili druge bitne interese.

Dio 2 - Uzajamna pomoć u pogledu istražnih ovlaštenja

Član 31 - Uzajamna pomoć u pogledu pristupa pohranjenim kompjuterskim podacima

1. Strana može tražiti od druge strane da pretrese ili na sličan način pristupi, oduzme ili na sličan način osigura i otkrije podatke pohranjene pomoću kompjuterskog sistema koji se nalazi na teritoriji zamoljene strane, uključujući i podatke zaštićene prema članu 29.

2. Zamoljena strana će odgovoriti na zahtjev primjenom međunarodnih instrumenata, sporazuma i propisa navedenih u članu 23., te u skladu s ostalim relevantnim odredbama ovog poglavlja.

3. Na zahtjev će se hitno odgovoriti kada:

a) postoje razlozi da se vjeruje da su relevantni podaci naročito podložni mogućnosti gubitka ili mijenjanja; ili

b) instrumenti, sporazumi i propisi navedeni u stavu 2. i inače predviđaju hitnu saradnju.

Član 32 - Prekogranični pristup pohranjenim kompjuterskim podacima, uz saglasnost ili kada su ti podaci javno dostupni

Strana može bez odobrenja druge strane:

a) pristupiti javno dostupnim („open source“) pohranjenim kompjuterskim podacima, bez obzira na to gdje su geografski smješteni; ili

b) pristupiti, ili primiti putem kompjuterskog sistema na svojoj teritoriji, pohranjene kompjuterske podatke koji se nalaze u drugoj strani, ako strana dobije zakonitu i dobrovoljnu saglasnost osobe koja ima zakonito ovlaštenje da otkrije te podatke strani putem tog kompjuterskog sistema.

Član 33 - Uzajamna pomoć u pogledu prikupljanja podataka o prometu u stvarnom vremenu

1. Strane će jedna drugoj pružiti uzajamnu pomoć u pogledu prikupljanja u stvarnom vremenu podataka o prometu vezanih za određene komunikacije na svojoj teritoriji koje su prenesene putem kompjuterskog sistema. U skladu s odredbama stava 2., ta pomoć bit će regulisana uslovima i postupcima predviđenim domaćim pravom.
2. Svaka strana će takvu pomoć pružiti barem u pogledu krivičnih djela kod kojih je u sličnim domaćim slučajevima moguće u stvarnom vremenu prikupiti podatke o prometu.

Član 34 - Uzajamna pomoć u pogledu presretanja podataka koji se odnose na sadržaj

Strane će jedna drugoj pružiti uzajamnu pomoć u pogledu prikupljanja i snimanja u stvarnom vremenu podataka koji se odnose na sadržaj određenih komunikacija prenesenih pomoću kompjuterskog sistema, i to u obimu dozvoljenom njihovim primjenjivim međunarodnim ugovorima i domaćim pravom.

Dio 3 - Mreža 24/7

Član 35 - Mreža 24/7

1. Svaka strana će odrediti tačku za kontakt dostupnu 24 sata na dan, sedam dana u sedmici, kako bi osigurala pružanje trenutne pomoći u svrhu istraga ili postupaka u pogledu krivičnih djela vezanih za kompjuterske sisteme i podatke, ili u svrhu prikupljanja dokaza o krivičnom djelu u elektronskom obliku. Takva pomoć će obuhvatati omogućavanje ili, ako to domaći zakoni i praksa dozvoljavaju, direktno izvršavanje slijedećih mjera:
  - a) davanja tehničkih savjeta;
  - b) zaštite podataka u skladu sa članovima 29. i 30.; i
  - c) prikupljanja dokaza, davanja pravnih informacija i lociranja osumnjičenih.
2.
  - a) Tačka za kontakt jedne strane imat će mogućnost i ovlaštenje da hitno komunicira s tačkom za kontakt druge strane.
  - b) Ako tačka za kontakt koju jedna strana odredi nije dio organa vlasti te strane nadležnog ili nadležnih za međunarodnu pravnu pomoć ili ekstradiciju, tada će se tačka za kontakt postarati za to da djeluje u koordinaciji sa tim organom vlasti i to na hitnoj osnovi.
3. Kako bi se olakšao rad mreže, svaka strana će se postarati da raspolaže obučanim i opremljenim osobljem.

Poglavlje IV - Završne klauzule

Član 36 - Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ova Konvencija bit otvorena za potpisivanje državama članicama Vijeća Evrope i državama nečlanicama koje su učestvovala u njenoj izradi.

2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju bit će položeni kod Generalnog sekretara Vijeća Evrope.

3. Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana na koji je pet država, od kojih su najmanje tri države članice Vijeća Evrope, izrazilo svoj pristanak da budu vezane ovom Konvencijom u skladu s odredbama stavova 1. i 2.

4. U odnosu na svaku državu potpisnicu koja naknadno izrazi svoj pristanak da bude vezana ovom Konvencijom, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana izražavanja njenog pristanka da bude vezana ovom Konvencijom u skladu s odredbama stavova 1. i 2.

Član 37 - Pristupanje Konvenciji

1. Nakon stupanja na snagu ove Konvencije, Komitet ministara Vijeća Evrope može, nakon savjetovanja s državama ugovornicama Konvencije i nakon što dobije jednoglasan pristanak, pozvati na pristupanje ovoj Konvenciji svaku državu koja nije članica Vijeća i koja nije učestvovala u njenoj izradi. Odluka o tome će biti donesena većinom glasova kako je predviđeno u članu 20.d Statuta Vijeća Evrope i jednoglasnom odlukom predstavnika država ugovornica zastupljenih u Komitetu ministara.

2. U odnosu na svaku državu koja pristupi Konvenciji prema odredbama stava 1. ovog člana, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana polaganja instrumenta o pristupanju kod Generalnog sekretara Vijeća Evrope.

Član 38 - Teritorijalna primjena

1. Svaka država može, u vrijeme potpisivanja ili polaganja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju, odrediti jednu ili više teritorija na koje se primjenjuje ova Konvencija.

2. Svaka država može, u nekom kasnijem trenutku, izjavom upućenom Generalnom sekretaru Vijeća Evrope, proširiti primjenu ove Konvencije na svaku drugu teritoriju navedenu u izjavi. U pogledu te teritorije, ova Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana kada Generalni sekretar primi tu izjavu.

3. Svaka izjava data u skladu s odredbama prethodna dva stava može, u odnosu na teritoriju navedenu u toj izjavi, biti povučena putem obavijesti upućene Generalnom sekretaru Vijeća Evrope. Povlačenje stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana kada Generalni sekretar primi tu obavijest.

Član 39 - Učinci Konvencije

1. Svrha ove Konvencije je da dopuni multilateralne ili bilateralne međunarodne ugovore ili sporazume koji se primjenjuju između strana, uključujući i odredbe:

- Evropske Konvencije o ekstradiciji, otvorene za potpisivanje 13. decembra 1957. godine u Parizu (ETS Br. 24);
- Evropske Konvencije o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima, otvorene za potpisivanje 20. aprila 1959. godine u Strasbourgu (ETS Br. 30);

- Dodatnog Protokola Evropskoj Konvenciji o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima, otvorenog za potpisivanje 17. marta 1978. godine u Strasbourgu (ETS Br. 99);

2. Ako su dvije ili više strana već zaključile sporazum ili međunarodni ugovor o predmetima koje uređuje ova Konvencija ili ako su na drugi način uspostavile međusobne odnose o tim stvarima, ili ako u budućnosti to namjeravaju učiniti, one će imati pravo da primjenjuju i taj sporazum ili međunarodni ugovor, ili da urede svoje odnose u skladu s tim. Međutim, kada u pogledu predmeta koje uređuje ova Konvencija strane uspostave svoje odnose na način različit od onoga predviđenog ovom Konvencijom, strane će to učiniti na način koji nije nespojiv s ciljevima i principima ove Konvencije.

3. Ništa sadržano u ovoj Konvenciji neće uticati na ostala prava, ograničenja, obaveze i odgovornosti strana.

Član 40 - Izjave

Pismenom izjavom upućenom Generalnom sekretaru Vijeća Evrope svaka država može u vrijeme potpisivanja ili polaganja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju izjaviti da će iskoristiti mogućnost da zahtijeva dodatne elemente utvrđene u članu 2. i 3., u članu 6. stav 1.b, u članu 7., u članu 9. stav 3. i u članu 27. stav 9.e.

Član 41 - Federalna klauzula

1. Federalna država može zadržati pravo da preuzme obaveze prema poglavlju II ove Konvencije u skladu sa svojim temeljnim principima koji uređuju odnose između njene centralne vlade i konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih jedinica, pod uslovom da i pored toga može sarađivati u skladu s odredbama poglavlja III.

2. Prilikom izjavljivanja rezerve u skladu sa stavom 1., federalna država ne može uslove te rezerve primijeniti na način da isključi ili bitno umanja svoje obaveze da se pobrine za mjere utvrđene poglavljem II ove Konvencije. Ta država će se, ukupno gledajući, pobrinuti za mogućnost široke i djelotvorne zakonske provedbe u pogledu tih mjera.

3. U pogledu odredaba ove Konvencije čija primjena spada u nadležnost konstitutivnih država ili drugih sličnih federalnih teritorijalnih jedinica koje na osnovu federalnog ustavnog uređenja nisu obavezne da poduzimaju zakonodavne mjere, federalna vlada će nadležne organe tih država obavijestiti o navedenim odredbama, izražavajući svoje povoljno mišljenje o njima, te potičući organe saveznih država na poduzimanje odgovarajućih postupaka kako bi te odredbe stupile na snagu.

Član 42 - Rezerve

Pismenom izjavom upućenom Generalnom sekretaru Vijeća Evrope svaka država može u vrijeme potpisivanja ili polaganja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju izjaviti da će iskoristiti mogućnost da stavi rezerve predviđene u članu 4. stav 2., u članu 6. stav 3, u članu 9. stav 4, u članu 10. stav 3, u članu 11. stav 3, u članu 14. stav 3, u članu 22. stav 2, u članu 29. stav 4 i u članu 41. stav 1. Nijedna druga rezerva ne može biti izjavljena.

Član 43 - Status i povlačenje rezerve

1. Strana koja je izjavila rezervu u skladu sa članom 42. može tu rezervu povući u cjelini ili djelimično putem obavijesti upućene Generalnom sekretaru. To povlačenje će

stupiti na snagu na dan kada ga Generalni sekretar primi. Ako se u obavijest navodi da povlačenje rezerve stupa na snagu na dan utvrđen u samoj obavijesti, a taj dan pada nakon dana kada je Generalni sekretar primio obavijest, povlačenje će stupiti na snagu na taj kasniji dan.

2. Strana koja je izjavila rezervu kako je navedeno u članu 42., povući će tu rezervu u cjelini ili djelimično čim to okolnosti dozvole.

3. Generalni sekretar Vijeća Evrope može periodično ispitivati strane koje su u skladu sa članom 42. izjavile jednu ili više rezervi o izgledima za povlačenje tih rezervi.

Član 44 – Izmjene i dopune

1. Svaka strana može uputiti prijedlog izmjena i dopuna ove Konvencije, kojeg će Generalni sekretar Vijeća Evrope dostaviti državama članicama Vijeća Evrope, državama nečlanicama koje su učestvovala u izradi ove Konvencije, kao i svakoj državi koja joj je pristupila ili je pozvana da joj pristupi u skladu s odredbama člana 37.

2. Svaka izmjena ili dopuna koju predloži strana bit će dostavljena Evropskom komitetu za probleme kriminala (CDPC), koji će Komitetu ministara dostaviti svoje mišljenje o predloženoj izmjeni ili dopuni.

3. Komitet ministara će razmotriti predloženu izmjenu ili dopunu i mišljenje koje je dostavio Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC). Nakon savjetovanja s državama nečlanicama, stranama ove Konvencije, Komitet ministara može usvojiti izmjenu ili dopunu.

4. Tekst svake izmjene ili dopune koju usvoji Komitet ministara u skladu sa stavom 3. ovog člana bit će prosljeđen stranama na prihvatanje.

5. Svaka izmjena ili dopuna usvojena u skladu sa stavom 3. ovog člana stupit će na snagu tridesetog dana nakon što sve strane obavijeste Generalnog sekretara o svom prihvatanju iste.

Član 45 - Rješavanje sporova

1. Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC) bit će izvještavan o tumačenju i primjeni ove Konvencije.

2. U slučaju spora između strana u pogledu tumačenja ili primjene ove Konvencije, strane će nastojati da spor riješe pregovorima ili nekim drugim miroljubivim sredstvom po svom izboru, uključujući i podnošenje spora pred Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC), arbitražni sud čije odluke će biti obavezujuće za strane, ili Međunarodni sud pravde, na osnovu dogovora strana u sporu.

Član 46 - Savjetovanje strana

1. Strane će se, kad to bude prikladno, periodično savjetovati kako bi omogućile:

a) djelotvorno korištenje i primjenu ove Konvencije, uključujući i identifikaciju svih problema pri tome, kao i učincima svake izjave ili rezerve izjavljene na osnovu ove Konvencije;

b) razmjenu informacija o značajnim pravnim, političkim ili tehnološkim događanjima vezanim za kibernetički kriminal i prikupljanja dokaza u elektronskoj formi;

- c) razmatranje eventualnog dopunjavanja ili mijenjanja ove Konvencije.
2. Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC) će biti periodično izvještavan o rezultatima savjetovanja navedenim u stavu 1.
3. Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC) će, kada to bude prikladno, omogućiti savjetovanje navedeno u stavu 1., te će poduzeti potrebne mjere kako bi pomogao stranama u njihovim naporima da dopune ili izmijene ovu Konvenciju. Najkasnije tri godine nakon stupanja na snagu ove Konvencije, Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC) će, u saradnji sa stranama, provesti reviziju svih odredaba Konvencije, te će, ako to bude potrebno, preporučiti odgovarajuće izmjene i dopune.
4. Osim kada Vijeće Evrope preuzme troškove nastale pri provedbi odredaba stava 1. ovog člana, njih će snositi strane na način koji same utvrde.
5. Sekretarijat Vijeća Evrope će pomagati stranama pri izvršavanju njihovih funkcija u skladu s ovim članom.

Član 47 - Otkaz

1. Svaka strana može, u svakom trenutku, otkazati ovu Konvenciju putem obavijesti upućene Generalnom sekretaru Vijeća Evrope.
2. Taj otkaz će stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana kada je Generalni sekretar primio obavijest.

Član 48 - Obavijest

Generalni sekretar Vijeća Evrope će obavijestiti države članice Vijeća Evrope, države nečlanice koje su učestvovala u izradi ove Konvencije, kao i svaku državu koja je pristupila ili koja je pozvana da pristupi ovoj Konvenciji, o:

- a) svakom potpisivanju;
- b) polaganju svakog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju i pristupanju;
- c) svakom datumu stupanja na snagu ove Konvencije u skladu sa članovima 36. i 37.;
- d) svakoj izjavi datoj na osnovu člana 40. i 41. ili rezervama izjavljenim u skladu sa članom 42.;
- e) svakom drugom aktu, obavijesti ili komunikaciji vezanoj za ovu Konvenciju.

Potvrđujući gore navedeno, niže potpisani, uredno ovlašteni u tu svrhu, potpisuju ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Budimpešti, dana 23. novembra 2001. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se oba teksta smatraju izvornim, u jednom primjerku koji će biti pohranjen u arhivi Vijeća Evrope. Generalni sekretar Vijeća Evrope će dostaviti ovjerene primjerke svakoj državi članici Vijeća Evrope, državama nečlanicama koje su učestvovala u izradi ove Konvencije, kao i svakoj državi pozvanoj da joj pristupi.